W formie rękopisu.

BIULETYN

Nr 1 (10)

STYCZEŃ 1937

Oddział Powiatowy
Związku Nauczycielstwa Polskiego
w Pińczowie

Treść

ROK VI. PIŃCZÓW, STYCZEŃ 1937. Nr 1 (10)

BIULETYN

Wydawca: **Oddział Powiatowy Zw. Naucz Polskiego w Pińczowie.**

KORESPONDENCJA MIĘDZYSZKOLNA

Plan:

1) Wstęp.
2) Jak nawiązałem kontakt korespondencyjny.
3) Przebieg korespondencji w ciągu roku szkolnego.
4) Ankieta i jej omówienie.
5) Znaczenie korespondencji międzyszkolnej.

„Praktyczny, życiowy charakter ma pisanie listów, występujące od klasy IV. Tematy tych ćwiczeń winny być związane z rzeczywistością i przeżyciami uczniów, z aktualnymi wydarzeniami i potrzebami życia szkolnego“

(Z uwag do całości programów poszczególnych przedmiotów. Język polski, strona 258, wiersz 15).

I.

W roku szkolnym 1933/34, ucząc języka polskiego w klasach VI. w Kazimierzy Wielkiej, próbowałem wprowadzić korespondencję międzyszkolną. Niestety wszystkie próby spełzły na niczym, gdyż dzieci do których pisaliśmy wcale nam nie odpisały. W roku 1935/36 postanowiłem próbować szczęścia.

Chcąc wykonać punkt programu, przytoczonego w motto, podałem moim uczniom klasy VI myśl nawiązania korespondencji z dziećmi klasy VI jednej ze szkół w Polsce. Myśl rzucona przeze mnie nurtowała między dziećmi kilka dni. W rozmowie ze mną dzieci wyrażały szereg zastrzeżeń co do korespodencji z innymi dziećmi. „Czy która klasa zechce z nami korespondować?“. „Co my im będziemy pisać?“ i t. d. Oto pytania, na które uczniowie moi szukali odpowiedzi. Uczniowie wogóle zapatrywali się na korespondencję międzyszkolną jakoś niejasno i z pewnymi zastrzeżeniami. Ja sam mając smutne doświadczenie z przed dwu lat, nie wiele wyraźniej zapatrywałem się na

kwestie zbiorowej korespondencji. Z jednej strony gnębiło mię zagadnienie, czy nasza korespondencja nie skończy się na jednym liście, bo kto tam będzie chciał korespondować z moimi Srulami, Joskami czy Kałmami. Muszę bowiem zaznaczyć, że moja klasa VI liczyła 68 dzieci, w tem było 66.2°/₀ dzieci żydowskich, a tylko 33.8°/₀ dzieci katolickich. Dziewcząt było 17.6°/₀. Z drugiej strony niepokoiło mię to, co będzie, gdy tamta klasa będzie liczyła mniej uczniów od mojej. Wreszcie obawiałem się i tego, że dzieci z mej klasy z nikim jeszcze dotąd nie korespondowały. To wszystko nastrajało mię w stosunku do korespondencji pesymistycznie, tym więcej, że od kolegów dowiadywałem się, że „korespondencja jakoś nie idzie". Niemniej postanowiłem próbować szczęścia.

II.

Zarząd klasowy na posiedzeniu w dniu 25 września 1935 r. postanowił zwrócić się do klas VI w Polsce za pośrednictwem „Ściennej Gazetki Szkolnej" z prośbą o nawiązanie korespondencji. W pierwszej połowie października, w jednym z numerów „Ściennej Gazetki Szkolnej" znalazła się uwaga: „Klasa VI szkoły powszechnej męskiej w Działoszycach chce nawiązać korespondencję z jakąkolwiek klasą VI w Polsce". W odpowiedzi na to zaczęły do mej klasy napływać listy z różnych szkół. Ogółem otrzymaliśmy sześć listów, pisanych do całej klasy: z Krasnegostawu, Drohiczyna, Kochłowic, Warszawy, Świętochłowic i Cechówki z pod Warszawy. Po tygodniu oczekiwania czy jeszcze skąd listy nie przyjdą, odbyliśmy zebranie całej klasy. Na zebraniu tym odczytaliśmy otrzymane listy i wyszukaliśmy na mapie miejscowości, skąd przyszły do nas listy. I aby zadowolić wszystkich, którzy do nas napisali, postanowiliśmy do wszystkich napisać. Z wyjątkiem Świętochłowic i Warszawy, listy z tych miejscowości dałem klasie VII, gdyż i ta klasa chciała z kimkolwiek korespondować. Teraz przyszła kolej na pisanie listów. Ja chcąc się przekonać, jak dzieci piszą listy i czy wogóle mają w tym względzie jakie wiadomości, bez żadnych przygotowań poleciłem dzieciom napisać list. (Nadmieniam, że klasy mej przedtem nie uczyłem i rozwoju intelektualnego klasy nie znałem). Po otrzymaniu listów od dzieci i po ich przejrzeniu, doszedłem do przekonania, że sposób pisania listów trzeba na lekcji przedyskutować. Dzieci po raz drugi listy napisały, ja je poprawiłem. Listy

bardzo słabe poleciłem przepisać. W ten sposób przygotowane listy, w ostatnich dniach października 1935 r. wysłaliśmy w następującej ilości: do Krasnegostawu, Drohiczyna i Cechówki wysłaliśmy po 18 listów, do Kochłowic tylko 14. Zaczęły się teraz dla moich uczniów dni oczekiwania na listy. Po paru dniach od wysłania listów, listonosz przychodzący do szkoły z pocztą był przez dzieci oblężony.

III.

Dzieci z Krasnegostawu odpisały, lecz odpisały nie wszystkie, a listy tych dzieci nie podobały się moim dzieciom, były bowiem napisane mniej starannie, niż dzieci moich. Moi uczniowie wysłali listy w kopertach, listy same były napisane możliwie czysto i bez błędów.

W tych warunkach nie można było mówić o ciągłej wymianie listów, z pewnym dodatnim nastawieniem psychicznym dzieci, który to moment jest potrzebny w każdej pracy obliczonej na dalszą metę. To też korespondencja z uczniami z Krasnegostawu upadła. W ten sam mniej więcej sposób skończyła się korespondencja z klasą VI. w Drohiczynie. Uczniowie z Kochłowic wogóle nie odpowiedzieli na nasze listy Inny natomiast obrót wzięła korespondencja z klasą VI szkoły w Cechówce pod Warszawą. Dzieci z Cechówki odpisały wszystkie. Po otrzymaniu listów z Cechówki i przeglądnięciu ich napotkałem nową trudność, która była w tym, że w tamtej klasie było dużo więcej dziewcząt, bo aż 39, gdy u mnie w klasie było ich tylko 12. Gdy zważymy, że w latach od 12 do 14 istnieje u dzieci tak zwane „odpychanie się" wzajemne płci, (Stefan Baley „Psychologia wieku dojrzewania" strona 224), to uznamy, że napotkana trudność była dość poważna. Tak bowiem chłopiec jak i dziewczyna musi się przezwyciężyć zanim napisze, to jest zbliży się, do rówieśnika płci przeciwnej. Chcąc tą przeszkodę usunąć, przeprowadziłem z chłopcami rozmówkę, w której wytłumaczyłem chłopcom, że korespondowanie z dziewczynką nikomu nie przynosi ujmy, a raczej zaszczyt. Z kolei przystąpiłem do czytania nazwisk dzieci z Cechówki i rozdania listów. Każde z dzieci mojej klasy wybierało sobie z nazwiska kolegę lub koleżankę. Z wyjątkiem owych 18, którzy pierwsi napisali do Cechówki. Listy te były napisane bardzo starannie. Każdy był w pięknej kopercie. Listy te bardzo się moim dzieciom podobały. Odtąd

korespondencja z klasą VI w Cechówce stała się faktem dokonanym. Od listopada do końca czerwca roku szkolnego 1935/36 istniała bardzo żywa wymiana listów. Przez osiem miesięcy dzieci wysyłały do siebie listy, raz w miesiącu wysyłały i raz w miesiącu otrzymywały. W klasie VI w Cechówce było uczniów 63, a u mnie w klasie było 68. Pięciu uczniów z mej klasy nie miało stałych kolegów, z którymi mogliby stale korespondować. Pisali oni listy, lecz narazie bezimiennie. Z czasem znaleźli się w Cechówce tacy, którzy odpisywali na dwa listy. Jeden tylko uczeń nie miał przez cały ciąg trwania naszej korespondencji kolegi w Cechówce. Wszystkie listy przed wysłaniem poprawiałem. Listy niestarannie napisane i listy z błędami uczniowie przepisywali. Tak samo postępowała p. K, ucząca języka polskiego w Cechówce. Takie postępowanie miało na celu, by dziecko nie spotykało się z błędami, a przez to nie zarażało się nimi. Ujemną stroną tego było to, że dzieci wiedząc, iż ich listy były czytane, mogły być w swych wypowiedziach mniej szczere. Pierwsza jednak kwestia wydała mi się ważniejsza od drugiej. Listy były wysyłane razem, chodziło bowiem o to, by zmniejszyć koszta przesyłki i przyzwyczaić dzieci do punktualnego pisania i oddawania listów.

IV.

W czerwcu po wysłaniu ostatnich listów, dałem moim uczniom siedem pytań, odnoszących się do naszej korespondencji, a na które uczniowie dali mi pisemne odpowiedzi. Była to mała ankieta. Na ankietę odpowiedziało 63 uczniów (uczenic). Pytania były następujące:

1) Z kim korespondowałeś (aś)?
2) Co ofiarowałeś (aś) koledze (żance)?
3) Co otrzymałeś (aś) od kolegi (żanki)?
4) Czy rodzice i rodzeństwo czytali twoje i kolegi (żanki) listy?
5) Czy i dlaczego podobała ci się nasza korespondencja?
6) Czy będziesz nadal korespondował (a) z kolegą (żanką)?
7) Napisz co chcesz o naszej korespondencji.

Z odpowiedzi za pierwsze pytanie wynika, że 27 chłopców korespondowało z dziewczętami. Reszta dzieci korespondowała z rówieśnikami tej samej płci. Odnośnie do pytania drugiego i trzeciego muszę nadmienić, że waga listów wysyłanych prawie stale dochodziła do 2 kg. Listy tak wysyłane, jak i otrzymywane

pełne były rozmaitych drobiazgów, które sprawiały dzieciom niewypowiedzianą radość. Z odpowiedzi na te pytania wynika, że uczniowie moi przesłali do Cechówki: 88 widokówek, 44 znaczki pocztowe, 29 obrazków ze zwierzętami, 15 fotografij osobistych, 24 obrazki malowane na szkle, 6 pamiętników, 2 wzorki do wyszywania, 2 plany i 1 ozdobny podział godzin, zaś otrzymali od dzieci z Cechówki: 119 widokówek, 85 znaczków pocztowych, 24 fotografij osobistych, 14 obrazków ze zwierzętami, 9 pamiętników, 8 obrazków malowanych przez uczniów, 4 wzorki do wyszywania, 3 ilustrowane programy kinowe, 3 kalendarze 2 plany Cechówki, 1 album Wilna. Tylko trzech uczniów pisze w ankiecie „Nic koledze nie posłałem i nic od kolegi nie otrzymałem". Na konferencjach rodzicielskich i potocznych rozmowach z rodzicami zauważyłem zainteresowanie się korespondencją. Rodzice, którzy rzadko pytali się o wypracowania swych dzieci, teraz pytali się jak ich dzieci piszą listy, jak daleko od Warszawy leży Cechówka, czy ja tam byłem i t. d. Toteż chcąc się dowiedzieć w ilu wypadkach rodzice czy rodzeństwo czytali listy dzieci, postawiłem w ankiecie pytanie czwarte. Na 63 uczniów odpowiadających na ankietę tylko w jednym wypadku rodzice listów nie czytali. We wszystkich innych wypadkach rodzice listy i wysyłane i otrzymywane czytali. Oto kilka charakterystycznych odpowiedzi na czwarte pytanie:

a) „Moi rodzice stale czytali i te co wysłałem, i te co otrzymałem" (Goldkorn)

b) „Moi rodzice czytali listy i mówili — dlaczego ty tak nie piszesz (Kamiński)

c) „Jak tylko przyszły listy zaraz dawałem rodzicom, żeby przeczytali. Po przeczytaniu rodzice chwalili moją koleżankę, że tak ładnie pisze". (Wdowiński).

d) „ Rodzice moi czytali listy i cieszyli się z tego, że uczymy się pisać listy" (Stanisławski).

Przytoczone odpowiedzi mówią same za siebie. Tu jest realizowany postulat „szkoły twórczej" współpraca domu ze szkołą. Rodzice przeżywają i omawiają z dziećmi zdarzenia, które zaistniały w klasie. Na piąte pytanie: 60 uczniów pisze, że im się korespondencja podobała z następujących powodów: „Listy były czysto i ładnie pisane". „Mnie się podobała historia osady i okolicy", „Nauczyłem się pisać listy", „Poznałem tamte koleżanki",

„Poznałem życie i naukę tamtych uczniów“, „Poznałem kolegę i jego rodziców“, „Bo pisaliśmy szczerze i otwarcie“, „Ponieważ kolega pisał zagadki i rebusy“, „Że pisaliśmy często“, „Bo przysyłała mi widoczki“, „Że listy przychodziły razem i była wielka radość“ „W trzech wypadkach listy się uczniom nie podobały, a to z powodów „niestaranności“ i „nie przysyłania widoczków“. A teraz kilka odpowiedzi na pytanie piąte: „Mogę sobie wyobrazić Cechówkę choć w niej nie byłem“ (Spokojny). „Nasza korespondencja była dobra, bo uczyliśmy śię pisać ładnie, uważnie i bez błędów (Wdowiński). „Listy mojego kolegi podobały mi się, bo były ładnie ułożone i czysto napisane. Z listów dowiedziałem się o uroczystościach narodowych w Warszawie“ (Mandelbaum). „Mnie się nie podobało pisanie listów, bo on chciał żebym mu przysyłał znaczki, a on mi nie przysyłał“ (Gołębiowski). Z odpowiedzi na pytanie szóste wynika, że 47 uczniów będzie nadal korespondować, 4 uczniów jest niezdecydowanych 9 uczniów nie będzie korespondować, 3 nie odpowiada na pytania. Pięciu uczniów motywuje, dlaczego nie będą korespondować. Trzech mówi „nie będę chodził do szkoły“, jeden pisze „bo nie kazał, żebym pisał“, jeden mówi „koleżanka idzie do gimnazjum“. Wreszcie pytanie ostatnie. Ja sądzę, że przy każdej ankiecie należy zostawić miejsce i czas na swobodne i nieobjęte pytaniami wypowiedzi uczniów. Na ostatnie pytanie odpowiada 28 uczniów, 23 uczniów w tem pytaniu uzupełnia pytanie piąte, 11 uczniów wypowiada chęć korespondencji z polskiemi szkołami za granicą Polski. Jedna uczennica chce korespondować ze szkołami z innych miast Polski. „Ja chcę ażebyśmy korespondowali z zagranicą“ (Rozenek D.) „Jabym chciała żebyśmy korespondowali jeszcze z innymi miastami“ (Janikowska). „My bardzo lubimy korespondować i chcielibyśmy korespondować z polską szkołą w Japonji“ (Stanisławski). Z tych wypowiedzi widzimy, że uczniowie lubią korespondować i zdają sobie sprawę z korzyści jakie daje korespondencja.

V.

Korespondencja międzyszkolna stwarza cały szereg momentów wychowawczych, poznawczych i psychicznych, które razem tworzą duży splot warunków dodatnio wpływających na roz-

wój intelektualny dzieci. Przede wszystkim, jeśli chodzi o współpracę szkoły z domem, (o której już wyżej wspomniałem) to korespondencja międzyszkolna potęguje ową współpracę. Nam nauczycielom chodzi o to, by rodzice interesowali się pracą swych dzieci, by im przeglądali wypracowania, jeśli już nie pod względem treści, to przynajmniej pod względem czystości. To właśnie ma miejsce przy pisaniu listów, o czym świadczą wypowiedzi uczniów. A („Rodzice czytają moje listy i nieraz zastanawiają się, jaki to był dobry pomysł, żebyśmy korespondowali z obcymi dziećmi i dowiadywali się jak u nas nauka idzie i porównać do naszej klasy“ (Spokojny) B) „gdy pisałem list, to rodzice dopowiadali, żeby dodać ukłony dla rodziców. Rodzice cieszyli się gdy listy przyszły) (Ajzenówna). Korespondencja międzyszkolna jest oparta na rzeczywistości, którą tak usilnie i na każdym kroku zaleca dzisiejszy program szkolny. Dziecko pisząc list ma przed oczyma konkretne pytania postawione mu przez rzeczywistego kolegę, nie zaś jak dawniej, gdzie pisanie listów w szkole było jedną wielką fikcją. Dzisiaj dziecko pisząc list, wkłada w niego całą duszę, chciałoby ono, by list jego był piękny pod względem formy i treści, bo wie, że list ten będzie czytany przez kolegę i jego rodziców. Przy pisaniu listów biorą udział jego rodzice, którzy dopowiadają co jeszcze ma dopisać. Listy wysyłane są razem, to znów uczy dziecko punktualności, bo gdy się spóźni z listem, to list nie pójdzie. Na opłatę listu trzeba przynieść 2 grosze i oddać zarządowi klasy. (Ja muszę zaznaczyć, że jeśli chodzi o składanie groszy na opłatę listów, to u mnie nie było z tem kłopotu, pomimo tego, że w naszej szkole dzieci opodatkowały się dość znacznie na budowę szkoły.) Czyż przez to, że uczeń przynosi punktualnie list i ochotnie grosze na opłatę pocztowa, nie wychowuje się na dobrego i karnego obywatela?. W każdej zapewne klasie są uczniowie, którym nie chce się robić nic poza tym, co nauczyciel poleci. Tacy uczniowie byli i w mej klasie, ale ci uczniowie szli w teren, robili plan swej wsi, czy miasteczka, zbierali znaczki, wyszukiwali widoczki, malowali pajace na szkle, żeby to wszystko załączyć do listu i przesłać swojemu dalekiemu koledze. Inni, gdy im kolega opisał dzieje swej wsi, zaczęli studiować dzieje miasteczka Działoszyc. I to są właśnie te cenne momenty, które odpowiednio utrwalone w psychice dziecka, oddadzą dziecku nie-

zastąpione usługi w jego przyszłej pracy samokształceniowej W korespondencji międzyszkolnej jest także pewien stopień współzawodnictwa i to współzawodnictwa kulturalnego. Przysłał bowiem jeden uczeń coś drugiemu, ten drugi nie chce zostać wtyle i znów wyszukuje, aby mu coś posłać. Napisał tamten list czysto, to dalejże i ten pisać czysto, bo jakżeby wyglądał wobec drugiego kolegi. A teraz taki ciekawy moment Pewnego razu w czasie lekcji uczeń zapytuje mię, co uczynić gdy kolega „współkorespondent" prosi go o fotografie, a on nie ma na to pieniędzy. Radzę, żeby siebie dokładnie opisał w liście. I teraz uczeń spogląda na siebie, przygląda się sobie, ocenia sam siebie, zapytuje się kolegów o siebie. Inni idą za jego przykładem i znów ważny moment psychiczny: samoobserwacja, porównywanie siebie z innymi i wreszcie autokrytyka. Czyż to nie ważne momenty wychowawcze? Nie sposób pominąć milczeniem takiej sprawy jak radość dzieci przy wysyłaniu i otrzymywaniu listów. Niech mówią o tym same dzieci:

Działoszyce, dnia 4.III.36 r.

Kochana Alu!

„Bardzo Ci dziękuję za list tak długi i miły. Cieszyliśmy się wszyscy, gdy przyszły od Was listy. A szczególnie dlatego, że były dość grube..."

F e l a (Lajtmanówna)

Cechówka, 12.III.36

Kochana Maniu!

„Za list, który od Ciebie otrzymałam bardzo Ci dziękuję, ponieważ sprawił mi wielką radość. Kiedy miała zacząć się lekcja polskiego jedno z nas wyszło na salę i zobaczyło, że Pani niesie listy, wbiegło do klasy z okrzykiem: Pani niesie listy, wtedy w klasie powstała niezmierna radość".

H. Wąsowiczówna

Dnia 4.III.1936.

Kolego Henku!

„Za list który dostalem od Ciebie bardzo dziękuję. Listy otrzymaliśmy w poniedziałek. Gdy zobaczyliśmy, że pan niesie listy, bardzo się ucieszyliśmy i z niecierpliwością czekaliśmy nadejścia chwili rozdania...".

(Z. Kozioł)

Dzieci po wysłaniu listów z niecierpliwością czekały na odpowiedź. A gdy listy przyszły, któż wypowie radość dzieci, dzielenie się wiadomościami, oglądanie przysłanych fotografij i różnych drobiazgów. To są właśnie wspólne przeżycia, których dzieci nie zapomną nagle, a które spajają dzieci ze szkołą. A dla nas nauczycieli korespondencja międzyszkolna jest pomocną w poznawaniu dzieci nam powierzonych. Dziecko przed kolegą otwiera swą duszę, którą my, czytając listy, poznajemy. W listach dzieci wypowiadają się o nas, o szkole, o własnych zainteresowaniach, o wyborze zawodu i t. d. a przez to my poznajemy już nietylko dzieci, ale „duszę klasy“, stosunki rodzinne dzieci i wreszcie nas samych (jak nas dzieci sądzą). Dla mnie listy dzieci były również kontrolą, o ile z materiałem naukowym jestem naprzód, lub w tyle. Dzieci wzajemnie donosiły sobie, co przerabiają z którego przedmiotu, a przez to mogłem kontrolować, gdzie jestem z materiałem naukowym.

Zalety korespondencji międzyszkolnej są tak wielkie, że nie sposób ich tu wszystkich omówić. Niniejszy artykuł ma na celu zachęcić do korespondencji międzyszkolnej tych kolegów, którzy dotąd mają pewne uprzedzenia do korespondencji, tych zaś, którzy prowadzą u siebie korespondencję, pobudzić do podzielenia się swoimi spostrzeżeniami.

Kazimierza Wielka, w lipcu 1936 r.

MICHAŁ JANAS

Kasa Związku Nauczycielstwa Polskiego powiatu pińczowskiego w Kazimierzy Wielkiej.

Od kilku lat istniały na terenie naszego powiatu jako osobne agendy poszczególnych Ognisk Kasy Samopomocy Koleżeńskiej. Kasy te były jednak nie rejestrowane i z tego względu istnienie ich było połączone z pewnym niebezpieczeństwem nie tylko dla członków ale i dla Zarządów tych kas. Na posiedzeniach Zarządu Oddziału Powiatowego sprawa kasy była kilkakrotnie dyskutowaną i ostatecznie ustalono, że kasy dotychczas istniejące należy zlikwidować, a natomiast pożyteczną rzeczą będzie założyć powiatową kasę, zorganizowaną zgodnie ze wszystkimi

wymogami obowiązującego prawa.

Inicjatywę zorganizowania kasy powiatowej podjęło Ognisko Kazimierza Wielka, jako liczebnie najsilniejsze i dogodnie położone w stosunku do całego powiatu. Organizacja kasy powiatowej od strony formalnej została ukończona. Posiada już własny statut, zatwierdzony przez Związek Spółdzielni i Zrzeszeń Pracowniczych R. P. w Warszawie i została zarejestrowaną w Sądzie Okręgowym w Kielcach pod Nr R.S./V.564 w dniu 21. grudnia 1936 r. Od tej daty kasa rozpoczęła swoje życie.

Potrzeba takiej kasy była żywo odczuwana wśród członków naszej organizacji. Niewątpliwie na terenie powiatu znajdzie się wiele Koleżanek i Kolegów, którzy z usług tejże kasy będą chcieli korzystać. Dla dokładniejszej informacji o zakresie działania kasy i warunkach korzystania z jej usług podajemy do wiadomości statut, oraz regulaminy pożyczek i wkładów.

W skład Zarządu Kasy wchodzą: Kol. Kol. Rutecki Antoni — prezes, Gąsiorowska Zofia i Jaklewicz Kazimierz, członkowie.

W skład Rady Nadzorczej: Kol. Kol. Pawlik Jan — prezes, Rzeszutko Bronisława, viceprezes, Dyszewski Feliks, sekretarz Mąsiorski Józef, Mietniowski Antoni i Włoczewski Józef, członkowie.

Rachunkowość i kasę prowadzi Kol. Jaklewicz Kazimierz.

Na rok 1937 Rada Nadzorcza uchwaliła, że kasa od udzielonych pożyczek pobierać będzie 6°/₀ w stosunku rocznym,

od wkładów obowiązkowych płacić będzie 4°/₀

od wkładów terminowych a) za wypowiedzeniem 3°/₀, b) od wkładów płatnych na każde żądanie 2°/₀.

Przez wkłady obowiązkowe rozumieć należy wkłady, jakie każdy członek kasy musi posiadać w kasie. Wysokość ich została określona osobnym regulaminem, o czym mowa niżej.

Wkłady obowiązkowe członkowie uzyskiwać będą stopniowo przez wpłacanie rat miesięcznych, których wysokość ustalono zależnie od stopnia płacy członka. I tak

XI	stopień płacy	— 2.50 zł
X	„	— 3.00 zł
IX	„	— 4.00 zł
VIII	„	— 5.00 zł

VII „ — 6.00 zł
VI „ — 7.00 zł

Wszelkich dodatkowych informacyj udziela Zarząd Kasy Z. N. P. w Kazimierzy Wielkiej.

ZARZĄD KASY

STATUT

Spółdzielni Oszczędnościowo-Kredytowej Związku Nauczycielstwa Polskiego pow. pińczowskiego w Kezimierzy Wielkiej.

Rozdział I.

Firma, siedziba, czas trwania, cel i przedmiot działalności Spółdzielni.

§ 1.

Firma, Siedziba i czas trwania.

Na podstawie ustawy o spółdzielniach i niniejszego statutu powstaje Spółdzielnia pod firmą „Kasa Związku Nauczycielstwa Polskiego Powiatu Pińczowskiego w Kazimierzy Wielkiej Spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością".

Siedzibą Spółdzielni jest Kazimierza Wielka.

Terenem działalności Spółdzielni jest powiat pińczowski.

Czas trwania Spółdzielni jest nieograniczony.

§ 2.

Cel.

Celem Spółdzielni jest:

a. krzewienie wśród członków zasad oszczędności,

b. dostarczanie członkom dogodnego kredytu,

c. propagowanie zasady spółdziałania, jako metody gospodarki społecznej,

d. podniesienie poziomu kulturalnego swych członków.

§ 3.

Przedmiot działalności.

Przedmiotem działalności Spółdzielni jest:

a. udzielanie kredytów w formie dyskonta weksli, pożyczek skryptowych oraz rachunków bieżących i pożyczek, zabezpieczonych bądź hipotecznie, bądź przez poręczenie, bądź zasta-

wem papierów wartościowych, wymienionych w punkcie c. niniejszego paragrafu,

b. redyskonto weksli,

c. przyjmowanie wkładów pieniężnych z prawem wydawania dowodów wkładowych imiennych, jednak bez prawa wydawania takich dowodów płatnych okazicielowi,

d. wydawanie przekazów, czeków i akredytyw, oraz dokonywanie wypłat i wpłat w granicach państwa,

e. kupno i sprzedaż na rachunek własny oraz na rachunek osób trzecich papierów procentowych państwowych i samorządowych, listów zastawnych, akcyj central gospodarczych i przedsiębiorstw, organizowanych przez spółdzielnie, ich związki lub centrale gospodarcze, oraz akcyj Banku Polskiego,

f. odbiór wpłat na rachunek osób trzecich, inkaso weksli i dokumentów za wyjątkiem inkasa towarowego,

g. przyjmowanie subskrybcyj na pożyczki państwowe i komunalne oraz na akcje przedsiębiorstw, o których mowa w punkcie e. niniejszego paragrafu,

h. zastępstwo czynności na rzecz Banku Polskiego i banków państwowych,

i. przyjmowanie do depozytów papierów wartościowych i innych walorów oraz przyjmowanie kasetek zabezpieczonych.

Czynności wymienione w punktach d. i f. niniejszego paragrafu Spółdzielnia może wykonywać tylko dla swych członków.

§ 4.

Przynależność do związku rewizyjnego.

Spółdzielnia jest członkiem Związku Spółdzielni i Zrzeszeń Pracowniczych Rzeczypospolitej Polskiej i podlega ustawowej rewizji tegoż Związku.

Rozdział II.

Członkowie Spółdzielni.

§ 5.

Warunki członkostwa.

Członkiem Spółdzielni może być każdy nauczyciel (ka), będący członkiem Związku Nauczycielstwa Polskiego w pow. pińczowskim.

Nie mogą być członkami Spółdzielni osoby fizyczne należące do innych spółdzielni oszczędnościowo-kredytowych.

§ 6.

Przyjmowanie członków.

Członków przyjmuje na podstawie odpowiedniego oświadczenia (deklaracji) Zarząd Spółdzielni. Przyjęcie winne być stwierdzone na oświadczeniu podpisem Zarządu z podaniem daty przyjęcia.

Członek przy przystąpieniu do spółdzielni musi wpłacić jednorazowo w gotówce wpisowe, oraz zadeklarować przynajmniej jeden pełny udział.

§ 7.

Rodzaj i zakres odpowiedzialności członków.

Członkowie odpowiadają za zobowiązania Spółdzielni zadeklarowanymi udziałami i oprócz tego dalszą kwotą, równającą się 2-krotnej wysokości każdego zadeklarowanego udziału.

§ 8.

Obowiązki członków.

Członkowie są obowiązani stosować się do przepisów niniejszego statutu, prawomocnych uchwał Walnych Zgromadzeń oraz opartych na statucie regulaminów, zarządzeń i postanowień Władz Spółdzielni.

§ 9.

Wypowiedzenie członkostwa.

Członek może wystąpić ze Spółdzielni za pisemnem wypowiedzeniem, złożonem co najmniej na trzy miesiące przed końcem roku obrachunkowego, jednak najpóźniej na sześć miesięcy przed rozwiązaniem Spółdzielni.

Za datę wystąpienia uważa się ostatni dzień tego roku obrachunkowego, w którym upływa termin wypowiedzenia.

W razie wystąpienia członka ze Spółdzielni wszystkie jego zobowiązania wobec Spółdzielni stają się płatne z datą wystąpienia.

§ 10.

Śmierć członka.

Członka zmarłego uważa się za występującego ze Spółdzielni z końcem tego roku obrachunkowego, w którym śmierć nastąpiła.

§ 11.

Wykluczenie członka.

Członek może być wykluczony ze Spółdzielni na mocy de-

cyzji Zarządu Spółdzielni w razie:

a. złożenia niezgodnych z prawdą oświadczeń przy przystąpieniu do Spółdzielni,

b. niewypełnienia zobowiązań, wynikających ze statutu.

c. świadomego działania na szkodę Spółdzielni,

d. niewypłacalności lub utraty prawa do samodzielnego zarządzenia swym majątkiem,

e. skazania prawomocnym wyrokiem sądowym za przestępstwo pospolite.

Wykluczonemu członkowi przysługuje prawo odwołania się w ciągu miesiąca od dnia otrzymania zawiadomienia o wykluczeniu do Rady Nadzorczej, która decyduje ostatecznie.

Członek, który utracił warunki wymagane w par. 5 statutu, zostaje wykluczony przez Zarząd bez prawa odwołania się do Rady Nadzorczej.

Wykluczenie ma skutek z końcem tego roku obrachunkowego, w którym uprawomocniła się decyzja o wykluczeniu.

Rozdział III.

Władze Spółdzielni.

§ 12.

Władze Spółdzielni.

Władzami Spółdzielni są:

a. Walne Zgromadzenie,
b. Rada Nadzorcza,
c. Zarząd.

A. WALNE ZGROMADZENIE.

§ 13.

Sposób zwoływania.

Walne Zgromadzenie członków, zwołuje Zarząd Spółdzielni. O czasie, miejscu i porządku obrad Walnego Zgromadzenia członkowie winni być zawiadomieni przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia, za pomocą pisemnych zawiadomień.

Również w tym samym terminie winien Zarząd zawiadomić o zwołaniu Walnego Zgromadzenia Związek Spółdzielni i Zrzeszeń Pracowniczych Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 14.

Walne zgromadzenie winne być zwoływane przez Zarząd

przynajmiej raz na rok, nie później, niż w trzy miesiące po upływie roku obrachunkowego, a musi być zwołane na żądanie.

a. Rady Nadzorczej Spółdzielni.

b. 1/10 części ogółu członków Spółdzielni, zgłoszone w sposób przewidziany w ustawie o spółdzielniach,

c. Związku Spółdzielni i Zrzeszeń Pracowniczych Rzeczpospolitej Polskiej

§ 15.

Wyłączna kompetencja Walnego Zgromadzenia.

Do wyłącznej kompetencji Walnego Zgromadzenia należy.

a. wybór i odwołanie członków Rady Nadzorczej Spółdzielni,

b. decydowanie o pociągnięciu do odpowiedzialności sądowej członków Rady Nadzorczej,

c. oznaczenie wysokości wpisowego,

d. oznaczenie wysokości oszczędnościowych wkładek miesięcznych, które każdy członek winien systematycznie lokować w Spółdzielni,

e. oznaczenie granic najwyższego kredytu, jaki może być udzielony jednemu członkowi,

f. oznaczenie najwyższej sumy zobowiązań, jakie Spółdzielnia może zaciągnąć,

g. decydowanie w sprawach nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości, oraz kapitałów hipotekowanych,

h. zatwierdzanie bilansów, sprawozdań rocznych oraz budżetów,

i. podział nadwyżki i oznaczanie sposobu pokrycia straty w granicach statutowych,

j. powzięcie uchwał w przedmiocie sprawozdania rewizyjnego,

k. zatwierdzanie regulaminów dla Rady Nadzorczej i Walnego Zgromadzenia,

l. zmiana statutu,

ł. powzięcie uchwały co do rozwiązania i likwidacji Spółdzielni,

§ 16.

Zagajenie i przewodnictwo.

Walne zgromadzenie zagaja członek Zarządu Spółdzielni, a przewodniczy mu prezes Rady Nadzorczej Spółdzielni, zaś w ra-

zie jego nieobecności lub zrzeczenia się przez niego przewodnictwa — przewodniczący, wybrany z grona obecnych członków.

Przewodniczący Walnego Zgromadzenia powołuje do prezydium 2-ch asesorów i sekretarza.

Członkowie Zarządu nie mogą przewodniczyć Walnemu Zgromadzeniu, ani wchodzić w skład prezydium.

§ 17.

Zapadanie uchwał.

Walne Zgromadzenie należycie zwołane jest zdolne do powzięcia uchwał bez względu na ilość obecnych członków.

Uchwały na Walnym Zgromadzeniu zapadać mogą jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad.

Uchwały zapadają zwykłą większością głosów oddanych, za wyjątkiem uchwał, dotyczących odwołania członków Rady Nadzorczej, zmiany statutu, oraz rozwiązania i likwidacji Spółdzielni, które mogą być powzięte tylko w sposób przewidziany w ustawie o spółdzielniach.

§ 18.

Sposób głosowania.

Każdy członek Spółdzielni ma jeden głos bez względu na ilość posiadanych udziałów i może brać udział w Walnem Zgromadzeniu tylko osobiście. Głosowanie odbywa się jawnie.

Wybory do Władz Spółdzielni odbywają się jawnie. W razie sprzeciwu winny odbywać się tajnie (kartkami).

W innych sprawach tajne głosowanie obowiązuje tylko wtedy, jeżeli tego zażąda więciej niż 1/10 część członków obecnych na Walnym Zgromadzeniu.

§ 19.

Uchwały Walnego Zgromadzenia.

Prawomocne uchwały Walnego Zgromadzenia obowiązują wszystkich członków.

Uchwały Walnego Zgromadzenia można zaskarżyć z powodu ich niezgodności z prawem, lub statutem, w sposób przewidziany w ustawie o spółdzielniach.

§ 20.

Protokół Walnego Zgromadzenia.

Protokół Walnego Zgromadzenia winien zawierać stwierdzenie prawidłowości zwołania Walnego Zgromadzenia i zdolności do powzięcia prawomocnych uchwał, porządek obrad, ilość obec-

nych członków, uchwały na Walnym Zgromadzeniu powzięte oraz ilość głosów oddanych za każdą uchwałą i ewentualne sprzeciwy, zgłoszone przeciw tym uchwałom.

Protokół winien być wpisany do osobnej księgi i podpisany przez przewodniczącego i sekretarza.

Odpis protokółu winien Zarząd w ciągu miesiąca po Walnym Zgromadzeniu przesłać Związkowi Spółdzielni i Zrzeszeń pracowniczych Rzeczypospolitej Polskiej.

B. RADA NADZORCZA.

§ 21.

Skład i sposób ustępowania.

Rada Nadzorcza składa się z 6-ciu członków i 3-ch zastępców, wybieranych na okres 3-ch lat przez Walne Zgromadzenie z pośród członków Spółdzielni, zwykłą większością głosów oddanych.

Co rok ustępuje 1/3 część członków i zastępców członków Rady, w pierwszych dwóch latach po wybraniu całego zespołu Rady — przez losowanie, a następnie z kolei starszeństwa wyboru.

Ustępujący członkowie i zastępcy członków Rady mogą być wybrani ponownie.

W razie niemożności spełniania czasowego lub stale przez członka Rady Nadzorczej swoich funkcji, w jego prawa i obowiązki wchodzi zastępca.

§ 22.

Ukonstytuowanie się i zapadanie uchwał.

Rada Nadzorcza wybiera co rok ze swego grona przewodniczącego, jego zastępcę i sekretarza.

Posiedzenia Rady zwołuje przewodniczący co najmniej raz na kwartał. Posiedzenie Rady winno być zwołane na żądanie Zarządu lub 3-ch członków Rady.

Do ważności uchwał Rady potrzebna jest obecność większości członków Rady, w tym przewodniczącego lub jego następcy. Uchwały zapadają większością głosów obecnych.

Z posiedzeń o czynnościach Rady winny być spisywane protokóły, w których należy wymienić członków, biorących udział w posiedzeniu, oraz podać wyniki obrad.

Protokóły winny być podpisane przez wszystkich obecnych na posiedzeniu członków Rady.

§ 23.

Obowiązki Rady.

Rada Nadzorcza działa na podstawie regulaminu, uchwalonego przez Walne Zgromadzenie i jest obowiązana z całą starannością i sumiennością nadzorować czynności Zarządu, oraz czuwać nad działalnością Spółdzielni

W szczególności Rada Nadzorcza jest obowiązana:

a) opracować regulamin, który szczegółowo określi sposób prowadzenia czynności Spółdzielni ze szczególnym uwzględnieniem postępowania przy udzielaniu kredytów, oraz warunki przyjmowania i wypłacania wkładów,

b) rozpatrywać bilanse miesięczne Spółdzielni, oraz przeprowadzać co najmniej dwa razy do roku (w tym raz z końcem roku obrachunkowego) szczegółową rewizję ksiąg i kontrolę całego majątku Spółdzielni,

c) sprawdzać roczne zamknięcie rachunków, inwentarza, bilans oraz rachunek strat i nadwyżek, rozpatrywać projekt i wykonanie budżetu, projekt podziału nadwyżki lub pokrycia straty i przedstawiać w tych sprawach wnioski Walnemu Zgromadzeniu.

Rewizje przeprowadza Rada w pełnym składzie, lub przez delegowanych członków Rady (Komisja Rewizyjna), a w razie potrzeby przez rzeczoznawców.

Obowiązki swoje pełni Rada Nadzorcza bezpłatnie. Za przeprowadzenie dokładnej rewizji ksiąg i gospodarki Spółdzielni, może być przyznane przez Walne Zgromadzenie wynagrodzenie dla tych członków Rady, którzy dokonali rewizji.

§ 24.

Kompetencje Rady Nadzorczej.

Do kompetencji Rady Nadzorczej należy:

a) powoływanie i odwoływanie członków Zarządu Spółdzielni,

b) zawieranie umów z członkami Zarządu, oraz wyznaczanie im wynagrodzenia w ramach budżetu,

c) zatwierdzenie regulaminu prac i podziału czynności Zarządu,

d) przyznawanie kredytów członkom Zarządu i Rady Nadzorczej w granicach określonych przez Walne Zgromadzenie,

e. oznaczanie wysokości stawek procentowych od wkładów i pożyczek, oraz stawek prowizyjnych,

f. zatwierdzanie uchwał zarządu w sprawach dotyczących zaciągania przez Spółdzielnię pożyczek i lokowania wolnych funduszów,

g. zatwierdzenie uchwał zarządu w sprawie udzielania kredytów in blanco, lub kredytów na podkład weksli z jednym podpisem,

h. rozstrzyganie odwołań członków od postanowień Zarządu,

i. decyzja w sprawie otwierania, względnie zwijania oddziałów Spółdzielni.

C. ZARZĄD.

§ 25.

Skład i sposób postępowania.

Zarząd składa się z 3-ch osób, powołanych przez Radę Nadzorczą z pośród członków Spółdzielni zwykłą większością głosów na okres lat trzech. Co rok ze składu Zarządu ustępuje jeden członek, w pierwszych dwóch latach po wybraniu całego zespołu Zarządu przez losowanie, a następnie z kolei starszeństwa wyboru.

Członek, ustępujący może być wybrany ponownie.

W razie ustąpienia członka Zarządu przed upływem czasu, na który był wybrany, Rada powołuje na jego miejsce nowego członka Zarządu.

§ 26.

Podział czynności, decyzje, podpisywanie.

Po każdych wyborach do Zarządu, Rada Nadzorcza przeprowadza wybór przewodniczącego Zarządu i zatwierdza przedstawiony przez Zarząd podział czynności pomiędzy członków Zarządu.

Posiedzenia Zarządu odbywają się w miarę potrzeby, co najmniej jednak raz na miesiąc.

Do powzięcia przez Zarząd prawomocnych decyzji, potrzeba zgody przynajmniej dwuch członków Zarządu. Postanowienia Zarządu wpisuje się do księgi protokułów.

Weksle, czeki, pełnomocnictwa i umowy Spółdzielni podpisują dwaj członkowie Zarządu. Korespondencję, Asygnaty ka-

sowe, pokwitowania z odbioru przesyłek pocztowych podpisuje jeden członek Zarządu.

Podpisy są składane pod pieczęcią Spółdzielni.

§ 27.

Kompetencje i obowiązki Zarządu.

Zarząd jest organem kierowniczym i wykonawczym Spółdzielni. Zarząd reprezentuje Spółdzielnię w sądach, urzędach i wobec osób trzecich, bez osobnych pełnomocnictw, oraz prowadzi i załatwia wszystkie sprawy Spółdzielni.

W działalności swej Zarząd winien stosować się do przepisów ustawy o spółdzielniach, niniejszego statutu i regulaminów, oraz do uchwał Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej.

W szczególności do obowiązków Zarządu należy:

a. bezpośrednie zarządzanie sprawami majątkowymi, administracyjnymi i organizacyjnymi Spółdzielni,

b. organizacja biura Spółdzielni, prowadzenie rejestru członków, ksiąg i rachunków Spółdzielni, oraz czuwanie nad majątkiem Spółdzielni,

c. sporządzanie miesięcznych i rocznych sprawozdań i bilansów, preliminarza budżetowego, projektu podziału nadwyżki, względnie pokrycia straty, oraz planu działalności,

d. przedkładanie Radzie Nadzorczej i Walnemu Zgromadzeniu wniosków w sprawach, podlegających kompetencji tych organów.

§ 28.

Ograniczenie kompetencji Zarządu.

Uchwały Zarządu w sprawach dotyczących zaciągania przez Spółdzielnię pożyczek i lokowania wolnych funduszów, oraz udzielania kredytów in blanco, lub kredytów na podkład weksli z jednym podpisem, wymagają zatwierdzenia Rady Nadzorczej.

Uchwały Zarządu w sprawach nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości, oraz kapitałów hipotekowanych, wymagają decyzji Walnego Zgromadzenia.

§ 29.

Postanowienia dotyczące członków Rady i Zarządu.

Członek Rady Nadzorczej, względnie Zarządu nie może brać udziału w posiedzeniach, na których są rozpatrywane, lub głosowane jego sprawy.

Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu nie mogą udzielać poręki kredytów przyznanych przez Spółdzielnię, ani też wzajemnie poręczać.

Rozdział IV.

Fundusze Spółdzielni.

§ 30.

Rodzaje funduszów.

Fundusze Spółdzielni stanowią:
a. Fundusz udziałowy,
b. Fundusz zasobowy,
c. Fundusz amortyzacyjny,
d. Fundusze specjalne.

§ 31.

Fundusz udziałowy.

Fundusz udziałowy tworzy się z udziałów, wpłacanych przez członków Spółdzielni.

Wysokość jednego udziału określa się na sumę zł. 25

Każdy członek może zadeklarować dowolną ilość wkładów, które winien wpłacić w 5-ciu ratach miesięcznych.

Przyjęcie zadeklarowanych udziałów winno być stwierdzone podpisem Zarządu i podaniem daty przyjęcia.

§ 32.

Wypowiedzenie i zwrot udziałów.

Członek może wypowiadać swoje udziały z tym, że wypowiedzenie winno nastąpić co najmniej na trzy miesiące przed końcem roku obrachunkowego.

Wypowiedzenie wszystkich udziałów jest równoznaczne z wypowiedzeniem członkostwa.

Udziały byłego członka, względnie udziały wypowiedziane, wypłaca się po zatwierdzeniu przez Walne Zgromadzenie bilansu za ten rok obrachunkowy, z końcem którego członek przestał należeć do Spółdzielni, względnie w ciągu którego nastąpiło wypowiedzenie udziałów.

Roszczenia o zwrot wypowiedzianych udziałów przedawniają się z upływem lat pięciu od daty wystąpienia członka.

§ 33.

Fundusz zasobowy.

Fundusz zasobowy tworzy się:

a. z wpisowego, którego wysokość ustala Walne Zgromadzenie,

b. z corocznego przelewu części nadwyżki w wysokości ustalonej w par. 43. statutu.

c. z przedawnionych udziałów i należności z tytułu dywidendy, oraz nadpłat i zwrotów.

d. z nadzwyczajnych dochodów.

Fundusz zasobowy służy wyłącznie na pokrycie strat bilansowych Spółdzielni.

§ 34.

Fundusz amortyzacyjny.

Fundusz amortyzacyjny powstaje z corocznych odpisów w wysokości przewidzianej w par. 42 statutu i może być użyty wyłącznie na odkupienie, względnie odnowienie amortyzowanych nieruchomości.

§ 35.

Fundusze specjalne.

Fundusze specjalnie powstają z legatów, darowizn i ofiar o specjalnym przeznaczeniu, z dobrowolnych składek i potrąceń z nadwyżek.

Fundusze specjalne są przeznaczone wyłącznie na cele wskazane przy tworzeniu każdego z nich.

§ 36

Niepodzielność funduszów.

Fundusze zasobowy, amortyzacyjny i specjalny stanowią własność Spółdzielni i w żadnym wypadku nie podlegają podziałowy między członków.

Rozdział V.

Wkłady i pożyczki

§ 37.

Wkłady oszczędnościowe.

Spółdzielnia przyjmuje wkłady oszczędnościowe na oprocentowanie zarówno od swoich członków jak i niečłonków i odpowiada za nie całym majątkiem, oraz sumą łącznej odpowiedzialności członków.

Warunki przyjmowania i wypłacania wkładów oszczędnościowych, terminy ich wypowiadania, oraz stosunek pogotowia kasowego do sumy wkładów określa regulamin.

§ 38.

Obowiąski zachowania tajemnicy wkładów.

Wiadomości, dotyczące wkładców, oraz złożonych przez nich wkładów oszczędnościowych, winny być zachowane w tajemnicy przed osobami trzecimi, za które nie uważa się rewidentów Związku Spółdzielni i Zrzeszeń Pracowniczych Rzeczypospolitej Polskiej, lub rewidentów, wyznaczanych przez Przewodniczącego Rady Spółdzielczej. Mogą być one ujawniane tylko na żądanie sądu.

§ 39.

Udzielanie pożyczek.

Spółdzielnia udziela pożyczek w granicach oznaczonych przez Walne Zgromadzenie (15 par. p. c.). Pożyczki mogą być udzielane wyłącznie członkom Spółdzielni.

Kredyty udzielone jednemu członkowi nie mogą przewyższać sumy pięć razy większej od uiszczonych już przez danego członka wpłat na poczet zadeklarowanych udziałów, za wyjątkiem pożyczek udzielanych za zabezpieczeniem rzeczowym, oraz osobom prawnym.

Warunki udzielania pożyczek, rodzaje pożyczek i sposoby ich zabezpieczenia określa regulamin.

Rozdział VI.

Rachunkowość.

§ 40.

Prowadzenie rachunkowości.

Spółdzielnia prowadzi rachunkowość i opracowuje bilanse, oraz sprawozdania roczne, zgodnie z wymaganiami prawa i według wzorów, ustalonych przez Związek Spółdzielni i Zrzeszeń Pracowniczych Rzeczypospolitej Polskiej.

Księgi, rachunki i wszelkie dokumenty powinny zawsze znajdować się w lokalu Spółdzielni i mogą być wydane tylko na żądanie sądu.

§ 41.

Sprawozdanie roczne.

Rokiem obrachunkowym jest rok kalendarzowy.

Zarząd winien sporządzać zamknięcie rachunkowe i sprawozdanie pisemne za ubiegły rok obrachunkowy, nie później jak do końca lutego następnego roku.

O ileby Zarząd we wskazanym wyżej terminie bilansu i sprawozdania nie sporządził, Rada Nadzorcza może te czynności powierzyć komu innemu na koszt Zarządu.

Inwentarz, bilans, oraz rachunek strat i nadwyżek, winny być podpisane przez Zarząd i Radę Nadzorczą. Odmówienie podpisania wraz z motywami odmowy, winno być zaznaczone w zamknięciu rachunkowym.

§ 42.

Bilans, odpisy na amortyzację.

Przy zestawianiu bilansu rocznego należy przestrzegać przepisów ustawy o spółdzielniach.

Odsetek od pożyczek zaległych nie można włączyć do dochodów Spółdzielni.

Na umorzenie nieruchomości należy co rok odpisywać co najmniej 2% ceny kupna lub budowy, na umorzenie zaś ruchomości, co najmniej 10% ceny ich nabycia.

§ 43.

Zasady podziału nadwyżki.

Z nadwyżki, wykazanej w bilansie, wydziela się co najmniej 20% na fundusz zasobowy, oraz co najmniej tę część nadwyżki, jaka przypada stosunkowo na obroty z niecztonkami, którą w całości przelewa się do funduszu zasobowego lub specjalnych.

Dalszą część nadwyżki przeznacza się na oprocentowanie udziałów (dywidenda), jednak w stosunku nie wyższym, niż wynosiła w tym roku obrachunkowym najwyższa stopa dyskontowa Banku Polskiego.

Pozostałą po wydzieleniu dywidendy resztę nadwyżki może Walne Zgromadzenie przeznaczyć na tworzenie funduszów specjalnych, oraz do podziału między członków (nadpłaty i zwroty) w stosunku do wypłaconych i pobranych przez Spółdzielnię odsetek, względnie do dokonanych przez członka obrotów.

§ 44.

Przedawnienie udziału w nadwyżce.

Roszczenia członków o wypłatę ustalonego przez Walne Zgromadzenie oprocentowania udziałów, oraz wyznaczonych nadpłat i zwrotów, przedawniają się z upływem lat 5-ciu

§ 45.

Pokrycie straty.

Wykazaną w zatwierdzonym bilansie stratę pokrywa się z funduszów Spółdzielni w następującym porządku.

a. z funduszu zasobowego,
b. z funduszu udziałowego,
c. z funduszów specjalnych,

Stratę pierwszego roku obrachunkowego można pozostawić do pokrycia w roku następnym.

§ 46.

Nadsyłanie sprawozdań do związku.

Najpóźniej w ciągu miesiąca od daty Walnego Zgromadzenia, które uchwaliło zatwierdzenie zamknięcia rachunkowego, Zarząd Spółdzielni winien przesłać odpis sprawozdania i zamknięcia rachunkowego wraz z odpisem protokułu Walnego Zgromadzenia, które dokonało zatwierdzenia, do Związku Spółdzielni i Zrzeszeń Pracowniczych Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozdział VII.

§ 47.

Rozwiązanie, likwidacja i upadłość.

Sprawy dotyczące rozwiązania, likwidacji lub upadłości Spółdzielni reguluje się według przepisów ustawy o spółdzielniach i ustawach ogólnych.

Majątek pozostały po zaspokojeniu wierzycieli, przekazuje się w całości na cele społeczne, według uchwały ostatniego Walnego Zgromadzenia.

Rozdział VIII.

§ 48.

Ogłoszenia.

Wszelkie ogłoszenia, wymagane przez prawo, Spółdzielnia umieszcza w czasopiśmie „Spólnota Pracy".

§ 49.

Stosowanie ustaw.

Sprawy, nie objęte niniejszym statutem, reguluje się według przepisów ustawy o spółdzielniach i prawa bankowego.

Podpisy założycieli i ich adresy

Antoni Rutecki, Kazimierz Jaklewicz, Bronisława Rzeszutkówna, Kazimiera Marszalikowa, Władysława Lisówna, Aniela Gucówna, Rutecka Romana, Cecylja Nowakówna, Gąsiorowska Zofia, Jaklewiczowa Eugenia, — z Kazimierzy Wielkiej.

Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy o spółdzielniach. (Dz. U. R. P. Nr 55 z r. 1934, poz. 495) Związek Spółdzielni i Zrzeszeń Pracowniczych Rzeczypospolitej Polskiej oświadcza, że celowość założenia Spółdzielni p. f. Kasa Związku Nauczycielstwa Polskiego Powiatu Pińczowskiego w Kazimierzy Wielkiej Spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością, oraz jej zamierzenia gospodarcze, ujawnione w niniejszym statucie, nie nasuwają zastrzeżeń.

Warszawa dn. 12 listopada 1936 r.

Pieczęć okrągła

Związek Spółdzielni i Zrzeszeń Pracowniczych Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie.

Związek Spółdzielni i Zrzeszeń Pracowniczych Rzeczypospolitej Polskiej.

Podpis nieczytelny

Podpis nieczytelny

REGULAMIN
wkładów oszczędnościowych
Kasy Zw. Nauczycielstwa Polsk. pow. Pińczowskiego w Kazimierzy Wielkiej.

§ 1.

Kasa przyjmuje wkłady oszczędnościowe na oprocentowanie zarówno od swoich członków jak i niecz łonków i odpowiada za nie całym swoim majątkiem, oraz sumą łącznej odpowiedzialności członków.

§ 2.

Wiadomości, dotyczące wkładców, oraz złożonych przez nich wkładów oszczędnościowych, winny być zachowane w tajemnicy przed osobami trzecimi, za które nie uważa się rewidentów Związku Spółdzielni i Zrzeszeń Pracowniczych R. P., lub rewidentów, wyznaczonych przez Przewodniczącego Rady Spółdzielczej. Mogą być ujawnione na żądanie sądu.

§ 3.

Kasa przyjmuje wkłady oszczędnościowe obowiązkowe,

a także terminowe: a) płatne na każde żądanie (á vista) i płatne za wypowiedzeniem.

§ 4.

Wkłady obowiązkowe każdy członek wpłaca systematycznie co miesiąc w wysokości ustalonej przez Walne Zebranie.

§ 5.

Górną granicę wkładów obowiązkowych ustala się na sumę 500 zł. Po przekroczeniu tej granicy ustaje obowiązek systematycznego wpłacenia i zalicza się je jako wkłady terminowe.

§ 6.

O wcześniejszym wycofaniu wkładów obowiązkowych przed przekroczeniem kwoty 500 zł decyduje Zarząd Kasy. Odwołanie się w tej sprawie służy członkowi do Rady Nadzorczej, która decyduje ostatecznie.

§ 7.

Wkłady terminowe i płatne za wypowiedzeniem mogą być wycofane za wymówieniem nie mniejszym niż miesiąc czasu.

§ 8.

Wkłady płatne na każde żądanie (á vista) mogą być wycofane za wymówieniem mniejszym, niż miesiąc czasu.

§ 9.

Kasa płaci procent od wkładów w wysokości uchwalonej przez Radę Nadzorczą.

§ 10.

Procent od wkładów dopisuje się w końcu roku obrachunkowego, ewentualnie, w chwili wycofania wkładów.

REGULAMIN POŻYCZEK

Kasy Zw. Nauczycielstwa Polsk. pow. Pińczowskiego w Kazimierzy Wielkiej.

§ 1.

Kasa udziela pożyczek w granicach, oznaczonych przez Walne Zgromadzenie (§ 15, pkt. e) wyłącznie tylko swoim członkom.

§ 2.

Pożyczki, udzielone jednemu członkowi, nie mogą przewyższać sumy 5 razy większej od uiszczonych już przez danego członka wpłat na poczet zadeklarowanych udziałów, za wyjątkiem pożyczek udzielonych za zabezpieczeniem rzeczowym, oraz osobom prawnym

§ 3.

Każdy członek chcący otrzymać pożyczkę, musi wnieść pisemne zgłoszenie do Zarządu Kasy przynajmniej na miesiąc wcześniej od terminu, w którym chce uzyskać pożyczkę.

§ 4.

O przyznaniu i wysokości pożyczki decyduje Zarząd Kasy.

§ 5.

Zarząd Kasy może odmówić, lub zmniejszyć wysokość żądanej pożyczki bez podania powodów. Odwołanie od decyzji Zarządu Kasy służy członkowi do Rady Nadzorczej, która decyduje ostatecznie.

§ 6.

Zarząd Kasy udziela pożyczek za specjalnymi zobowiązaniami, lub wekslami. Oprócz zobowiązania, lub weksli, Zarząd Kasy może zażądać jeszcze poręczycieli. O przyjęciu poręczycieli decyduje Zarząd Kasy.

§ 7.

Każdy członek, ubiegający się o pożyczkę, musi złożyć w Kasie w 2 egzemplarzach upoważnienie swemu płatnikowi do potrącania należnych rat miesięcznych, procentów i kosztów manipulacyjnych.

§ 8.

Pożyczki udziela się w kolejności zgłoszeń za wyjątkiem nadzwyczajnych wypadków, o których decyduje Zarząd Kasy.

§ 9.

Pożyczki spłaca się w ratach miesięcznych. Wysokość raty zależna jest od wysokości pożyczki, a mianowicie: od pożyczki w wysokości 100 zł rata miesięczna wynosi 10 zł, a przy każdych następnych 100 zł ratę powiększa się o 5 zł.

§ 10.

O warunkach spłaty pożyczki udzielonej w nadzwyczajnym wypadku, decyduje Zarząd Kasy.

§ 11.

Wysokość stawek procentowych od pożyczek uchwala Rada Nadzorcza.

§ 12.

Procent jest pobierany miesięcznie z góry a koszta manipulacyjne jednorazowo w chwili zaciągania pożyczki.

Komunikaty.

W czasie ostatniego „Tygodnia Szkoły Powszechnej“ na terenie powiatu pińczowskiego zebrano w drodze dobrowolnych ofiar kwotę 3,622,76 zł. Jest to nieco mniej, niż w roku 1935, jednak z uwagi na ustawiczne eksploatowanie społeczeństwa na różne cele równocześnie, wynik ten należy uważać za dobry.

Wszystkim, którzy w jaki kolwiek sposób przyczynili się do osiągnięcia tego efektu, a w szczególności Nauczycielstwu, które zawsze jest kręgosłupem wszelkiej akcji charytatywnej, składamy serdeczne podziękowanie.

Dla porównania podajemy poniżej tabelkę wpływów z akcji „Tygodnia“ w latach ubiegłych zarówno w powiecie pińczowskim, jak i stopnickim. Nadmieniamy, że powiat stopnicki jest liczebnie silniejszy, bo liczy ludności 153,200, podczas gdy powiat pińczowski tylko 126,100 (Mały Rocznik Stat. 1935)

Powiat	Rok 1934	Rok 1935	Rok 1936	Razem
Stopnicki	2328.71	3899.55	4766.55	10.994.81
Pińczowski	2381.22	3828.50	3622.76	9.832.48
Razem w obwodzie	4709.93	7728.05	8389.31	20.827.29

Zarząd Oddziału Pow. Z. N. P.
w Pińczowie.

W „Głosie Kieleckim Nr 1 i 2 z roku szkolnego 1936/37 ukazał aię komunikat o organizowaniu „Korespondencyjnego Wyższego Kursu Nauczycielskiego“ przez Wydział Pedagogiczny Okręgu Z. N. P. w Kielcach.

W związku z powyższym, doceniając tę formę pracy samokształceniowej, zwróciliśmy się do Koleżanek i Kolegów z apelem o zapisywanie się na członków W. K N. Związkowego w Kielcach. Praca na kursie miała się rozpocząć 1 stycznia 1937 r. i trwać miała do końca października 1937 r. Kurs obejmował dział A przedmiotów zasadniczych. objętych programem W. K. N. Dział A obejmuje przedmioty, obowiązujące słuchaczy wszystkich grup i zawiera:

1) wybrane zagadnienia pedagogiczne,

2) wybrane zagadnienia z nauki o Polsce współczesnej

W dniu 3.XII.1936 r. decyzją Zarządu Głównego Z. N. P. zmieniona została organizacja Korespondencyjnych W. K. N. Związkowych. Pismo to podajemy w odpisie:

„Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego Warszawa, L. 58693/W. Ped. Warszawa, 3 grudnia 1936 roku. Do Zarządów Okręgu i Kierowników Korespondencyjnych W. K. N. Związku Nauczycielstwa Polskiego.

W związku z reorganizacją systemu pracy na naszych W. K. N-ach, opierając się na kilkuletnim doświadczeniu, w wyniku Konferencji Kol. Kierowników, po uzgodnieniu sprawy z władzami szkolnymi, w uzupełnieniu poprzednich zapowiedzi i komunikatu z dnia 1.XII. b.r. ustalamy co następuje:

1) rok szkolny na wszystkich W. K. N-ach Z. N. P. i na wszystkich wydziałach rozpoczynać się będzie od dnia 22 czerwca i trwać będzie do dnia 21 czerwca następnego roku,

2) zapisy Kol. słuchaczy przeprowadzane będą w miesiącu kwietniu każdego roku,

3) praca rozpoczynać się będzie miesięcznym kursem letnim,

4) w okresie ferii zimowych organizowane będą tygodniowe kursy dla wszystkich działów,

5) egzamin końcowy z działu A odbywać się będzie w kwietniu,

6) egzamin z przedmiotów działu B w drugiej połowie letniego kursu odbywającego się w następnym roku,

7) ostatni tydzień tego kursu poświęcony będzie wprowadzeniu w zagadnienie drugiego przedmiotu działu B,

8) egzamin z tego przedmiotu odbywać się będzie w drugiej połowie kursu letniego zorganizowanego w rok po kursie poprzednim,

9) programy zarówno działu A jak i działu B zostaną przystosowane do nowej organizacji pracy; dotychczasowe programy są nieaktualne.

W związku z powyższym należy zamieścić w organach O-

kręgu stosowne artykuły informujące Kolegów o dokonanej zmianie i wskazujące na korzyści zarówno umysłowe jak i materialne jakie ta zmiana przyniesie zainteresowanym Kolegom (gruntowniejsze wprowadzenie do samodzielnej pracy, rozgraniczenie okresów pracy nad kolejnymi przedmiotami działu B, dłuższy okres pracy z prelegentami o 1 tydzień, odpada kosztowny przyjazd na egzamin, odpada przygotowanie się do egzaminu z działu A w okresie organizowania pracy szkolnej).

Czynienie odstępstw od podanych wytycznych jest niedopuszczalne ze względu na ścisłe powiązanie pracy wszystkich naszych W. K. N-ów.

Zgłaszających się do zapisów i zapisanych Kolegów należy poinformować, że praca rozpocznie się dopiero w okresie ferii letnich, o czym zostaną powiadomieni. Cześć! (—) J. Kolanko Prezes, (—) L. Pawłowski Przew. Wydz. Pedag.

Jak wynika z pisma Zarządu Głównego (Wydz. Pedag.) termin otwarcia W. K. N. naszego w Kielcach nie mógł być wyznaczony na koniec grudnia 1936 r. Przyczyny zmiany tego terminu są poważne i wystarczające do zmiany. Są nimi:

1) zmianie ulegnie program W. K. N,

2) zmianie ulegnie okres „żywego słowa" — niezbędnego dla wprowadzenia w tok pracy,

3) nie byłoby możliwym (ani dobrym organizacyjnie) żądać specjalnej dla W. K. N. z Kielc komisji egzaminacyjnej,

4) słuchacze musieliby czekać na rozpoczęcie kursu B co najmniej pół roku.

Ze swej strony, ponieważ termin zapisów został przesunięty, bardzo gorąco apelujemy do Koleżanek i Kolegów z naszego terenu, by licznie zapisywali się na W. K. N. Związkowy w Kielcach.

Prezydium Oddziału Pow. Z. N. P.
w Pińczowie

DRUKARNIA
Rafael ZALCBERG
w PIŃCZOWIE